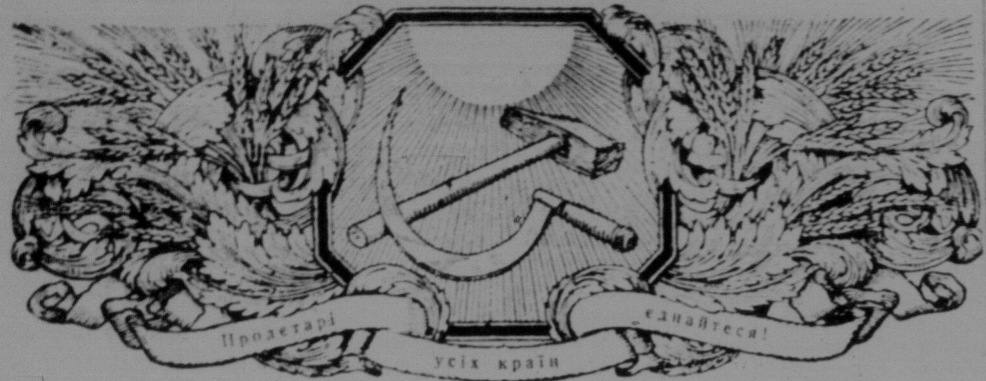

Шість конгресів Комуністичного Інтернаціоналу

Комуністичний Інтернаціонал — витвір доби загальної кризи капіталізму. Народження єдиного революційного осередку комуністичного пролетарського руху припадає на перші післявоєнні рік, коли "примара комунізму" заіринула в усі кути земної кулі. 1919 рік був роком завзятих класових боїв, коли буржуазія здригалася під ударами революційно-настрійних мас. В обставинах революційного заворушення і заколотів у всьому світі і зібрався перший конгрес Третього Інтернаціоналу, що прибрало собі почесну назву — Комуністичного Інтернаціоналу.

Джерело революційного піанесення.

З'їзд цей був малочисельний. Крім організатора з'їзду — делегата ВКП(б) на чолі з Леніном, на з'їзді було представлено кілька комуністичних груп з різних країн. Хоч в масах капіталістичних держав вже вистігли комуністичні ідеї, а про те ще ніде не було великих згуртованих і міцних партій, що могли б за собою повести робітничу класу. А проте це виснажене представництво вийде в історію, як знаменна дата змагання нездолених за соціалізм.

Створення Комінтерну незабаром позначилося на світовому пролетарському русі. Символічними вважалися пригноблених і виснажених здобув новий революційний осередок, що в Москві кидав запальні заклики боротьби за владу рад. Два радянських республіки пошталі в Західній Європі. Радянська влада занурилася в Угорщину, а трохи згодом заснувалася і Барнарска Радянська Республіка. Хоч обидві республіки і загинули під ударом реакціонерів усіх націй, а проте їхній приклад залишався незабутньою пам'яткою революційного героїзму.

Без компромісів.

Другий конгрес Комінтерну зібрався 19 липня 1920 року. Скалилися конгресу збіглися з новою хвилю піднесення революційного руху Червона армія пішла походом на Варшаву. Робітники всіх країн сприймали наступ Червоної армії, як переможець руху зі Сходу пролетарської революції. В найбільших країнах Західної Європи розгорнулася подія, що на смерть перелькали буржуазію і відшували гріяні бої в майбутньому. Другий конгрес тому й взявся в першу чергу обговорювати стратегічний план революційної боротьби за диктатуру пролетаріату.

Конгрес визначив два головних ухили в комуністичному русі і дав тверді вказівки, як перебороти збочення від єдиновірної і послідовної революційної тактики. Зокрема конгрес затвердив славетну "21 умову", що раз і назавжди замкнула двері до комуністичного штабу для всіх, тих, хто не зміг скинути з себе угодівельський багаж. Завдяки цьому від Комінтерну відвідалися ті неуслабні попутички, що хотіли під стьгом комунізму приховати свої дрібно-буржуазні прагнення.

Комунізм у маси.

Від другого до третього конгресу минуло близько двох років. Роки ці були насичені величними визвольними рухами, що доводили до найвищої точки піднесення завершувались проте поразкою пролетарських сил.

Третій конгрес відбувся за безпосереднім проводом Володимира Ілліча, що висунув гасло "в маси". Це значило, що комуністичні партії не можуть далі залишатися в самотній відокремленості, а повинні здобути більшість серед робітничества.

Третій конгрес обмірковував ще нові господарські форми, на які перейшла країна Рад. Конгрес ухвалив нову економічну політику і за тезами Леніна визнав її за додатке знаряддя боротьби за соціалізм.

Засіб перебороти угодовство.

Четвертий конгрес, зібравшись у день п'ятої річниці Жовтневої революції, вже міг відшувати деякі наслідки тактики єдиного фронту. Головна заслуга четвертого конгресу полягає в тому, що він визначив нову масову роботу компартій, як єдину можливість охопити комуністичним впливом вирішально більшість робітничої класи.

За невмирущими Леніновими заповітами.

П'ятий конгрес зібрався вже після смерті Леніна. Всього Комінтерни відчували і усвідомлювали, яка це величезна втрата для світового комунізму. Відсутність Леніна спонукала конгрес ще тісніше з'єднати комуністичні лави, щоб рушити далі широким до його заповідан Леніна.

Основне гасло п'ятого конгресу — гасло більшовизації компартій. Тоді бо шкідко читко висловилося, що опортуністичні угодовські ухили гостро позначаються на діяльності компартій в країнах капіталізму.

Особливо докладно розробив стратегію комуністичного авангарду. Конгрес висунув гасло єдності профспілок, щоб тим самим викрити реформістські елементи і здійснювати комуністичний провід в економічних боєх робітничества.

Штаб мільйонів.

Аж чотири роки минуло між п'ятим і шестим конгресом. Чотири роки, відзначені великим англійським страйком, китайською революцією і загальним піднесенням пролетарського руху та національно-визвольних змагань в колоніях. Конгрес мав уже достатню теоретичну базу і майже десятирічний досвід боротьби, щоб взятися за розроблення програми Комуністичного Інтернаціоналу. Ця програма дає вдовольнювану тактику і стратегію для всіх заголів міжнародної комуністичної сім'ї.

Конгрес багато заходився також навколо питань воєнної небезпеки, що стала тепер реальніша, ніж будь коли. Пролетаріат мусить знати, як йому поводитись, коли вибухне вій-

на між окремими капіталістичними державами або, коли імперіалістичні держави зважаться виступити проти СРСР. Конгрес намінив програму дії, програму опору ворожим силам. Не міг обминути конгрес і своїм гаслом коопалізаційно-ніцької тактикою поставили себе пола лави Комінтерну. Своєю постановою конгрес підняв останню рису під діяльність трюцькської опозиції,

охарактеризувавши її як дрібно-буржуазну партію, з якою Комінтерн нічого спільного мати не може.

З усією більшовицькою немиримствістю ударив Конгрес по опортуністичній правій небезпечі. Конгрес зробив останнє попередження тим, хто схилювався підняти революційну дію соціал-демократичними тезами про боротьбу за інтереси робітничества в рамках буржуазної демократії. Цієї останньої мисли довели, який далекозорий був конгрес, коли цурався гнучких компромісів з правими й ультимативно зажадав від них відкоритись постановам Комінтерну.

Шестий конгрес вже можна з повним правом назвати світовим конгресом, бо п'ятсот його делегатів представляли різні всі країни. Ні один попередній конгрес, а тим паче конгреси II-го Інтернаціоналу, ніколи так повно не відбавили прагнення посполеного людства, зокрема колоніальних рабів імперіалізму. Шестий конгрес вийде в історію як вершина революційного руху, як загально-визнаний керівник мільйонів борців за соціалізм.

ІЗ ВІДОЗВИ ВИКОНКОМУ КОМІНТЕРНУ.

Робітники й робітничі капіталістичних країн! Капіталістична раціоналізація означає розкрадання вашої робочої сили, люту експлуатацію ваших м'язів, ваших нервів. Капіталізм де-далі більше перетворює вас на гвинтики своїх машин, висмоктуючи вашу кров, викидаючи вас мільйонами на вулицю. Об'єднайте свої лави під прапором революційної боротьби, під прапором єдності робітничої класи й пригноблених мас усього світу, під прапором Комуністичного Інтернаціоналу.

Пригноблені народи колоній і напівколоній! Всесвітній імперіалізм не перестає душити вас і знущатися над вами. Ваш піт, вашу кров він перетворює на долари і фунти стерлінгів. Знайте і пам'ятайте: час пролетарської диктатури настає для вас, як час вашого визволення. Змішуйте вашу визвольну боротьбу! Вище піднімайте червоні прапори Комуністичного Інтернаціоналу!

Робітничі й робітничі! Пригноблені й знелюджені! Знайте й пам'ятайте, що капіталістичний світ готує нові імперіалістичні війни і контрреволюційні похіди проти першої в світі пролетарської диктатури — батьківщини міжнародної робітничої класи. Не вірте дурисвітам із лав соціал-демократії, що приснають обіцянками вас, брехливіми речами про мироловство буржуазних держав, що готують війну. Готуйтеся перетворити контрреволюційну війну проти СРСР на війну проти імперіалізму, на війну проти буржуазії вашої власної країни.

Пролетарі всіх країн! Пригноблені маси всіх народів! Комінтерн закликає вас об'єднатися для спільної боротьби: проти капіталістичної експлуатації, проти імперіалістичного гнету, проти диктатури буржуазії, проти підготовки нових воєн та інтервенцій, проти нацистської брехні, проти соціал-демократичної єдності з буржуазією!

За класову єдність пролетаріату, проти імперіалістичного рабства, за всебічну допомогу революційній боротьбі колоніальних народів.

РОБОТА РЕДАКЦІЇ В КОЛЛЕКТИВІЗАЦІЇ.

Візиди редакції округних газет на Радянській Україні помітно пожвавили роботу в справі колективізації. Одна редакція за 14 днів колективізувала село Успенку, Буріського району на 60%. До колективу, що його організували в селі, записалося 590 дворів. Друга редакція в селі Григорівці, Дмитрівського району, колективізувала 500 дворів. Третя редакція в селі Коцацькому, Копотоського р-ну, колективізувала 450 дворів за 10

Резолюції й ухвали одинацятого з'їзду ТУРФДім

СПРАВА ОРГАНІЗУВАННЯ ПЕРЕІЗДАЮЧИХ РОБІТНИКІВ.

Вислухавши доклад т. Гавтамакі, секретаря Індустріальної Юні Лівових Робітників Канади, що прибув на з'їзд ТУРФДім як братній делегат і представив тяжке положення лівових і переїздаючих робітників, одинадцятий з'їзд постановляє взяти участь в організуванні цих не організованих робітників і зв'язатися з економічною боротьбою робітничества цієї країни.

Тому, що подібних плянів провадження тої роботи не вироблено, одинадцятий з'їзд поручає ЦВК порозумітися в цій справі з екскурсивою Індустріальної Юні Лівових Робітників Канади і підприняти в тому напрямі такі кроки, які він уважатиме за потрібні.

ЗВ'ЯЗОК З Т-ВОМ КУЛЬТЗВ'ЯЗКУ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ З ЗАКОРДОНОМ.

ЦВК ТУРФДім в минулому році вже встановив зв'язок з Всукраїнським Т-вом Культзв'язку з Закордоном в столиці Радянської України. Однадцятий з'їзд ТУРФДім поручає ЦВК увійти в тісний зв'язок з цим Т-вом, а через него й з іншими культурно-освітніми організаціями й установами УСРР, обмінуватися з ними літературою, поставити їм відповідну літературу українську й англійську, отримувати від них літературу для використання її в місцевій діяльській пресі і для лекцій у відділах наших організацій та в нашій пресі.

ОРГАНІЗАЦІОНО-ОСВІТНІЙ ФОНД.

Кожному свідомому члену наших організацій повинно бути ясно, що для успішного проведення цієї організаційно-освітньої кампанії ЦВК ТУРФДім повинні мати єдиний **організаційно-освітній фонд**. До цього часу такий фонд існував лише на папері, бо не мав під собою ніякої бази, бо його уявлялося, як щось побічне, необов'язкове, тоді як для нашої культурно-освітньої організації такий фонд повинен бути головною основою нашої роботи.

Одинадцятий з'їзд ТУРФДім постановляє створити при ЦВК ТУРФДім не менше, як п'ятнадцять постійний організаційно-освітній фонд, з якого ані цента не сміє бути вкрито на сплати довгів чи на якісь інші чисто адміністративні справи. Цей фонд має служити тільки для організаційно-освітньої справи і для випадкових випадків, що можуть статися у зв'язку з працею нашої організації в сучасних тяжких капіталістичних умовах.

ЦВК ТУРФДім та Центральні Комітети його Секцій, повинні порозумітися з Г. З. РЗТ, а то й звернутися до шостої конвенції РЗТ й виробити найшвидше певну кількість посткартів стемплів (марок на візер'ях поштових), гарних, кольорових, з малюнком на них, що символізує всі завдання наших організацій. Вартість цих стемплів і посткартів повинна бути двома по 10 і по 5 центів. Обидва сорти цих стемплів повинні мати відмінні кольори.

Центральні заряди повинні розіслати ці стемплі і посткарти з широким поясненням, до всіх відділів ТУРФДім, Жісекції й Секції Молоді та РЗТ пропорційно до їх членства з умовою, що кожний член і членкиня повинні взяти означену кількість посткартів стемплів, і або самі за них заплатити, або розпродати між робітниками й робітницями. Стемплі ці можна продавати на концертах, мітингах, представленнях, щоб до створення організаційно-освітнього фонду прижити яконайшвирше кола робітничества й фермерства.

Одинадцятий з'їзд поручає ЦВК в найкоротші часі розробити подрібний план видання й розповсюдження цих стемплів і широко його висувати та спонукувати перед членством і масовим робітничеством та фермерством.

РОБІТНИЧО-ФЕРМЕРСЬКІ ДІТОЧІ ШКОЛИ.

Одинадцятий з'їзд ТУРФДім затверджує нову систему навчання в УРДШколах і постановляє, щоб з початком слідуючого сезону обов'язково перейшли на цю систему всі решта тих шкіл, які не зробили цього в 1929 році.

Одинадцятий з'їзд стверджує, що ця система шпіль любов змаку в робітничої дитини до книжки, допоможе вихованню дітей в пролетарському дусі, вилаєка серед нашої молоді самодіяльність та нахил до колективної праці. Стару систему навчання на шкільних підручниках з негідним змістом треба раз на все засудити, як таку, яка не виховала нашої молоді в робітничому дусі, в любови до організації, через що великий процент дітей, підрісли, залишили нашу організацію.

Нова система в наших школах ще вповні не прищипилася, вчителі нашим, які мали тільки короткі вказівки щодо цієї системи, тяжко ще з нею вправитися, але значні успіхи помітні вже там, де шире учителі лад несло працювали.

Щоб цю систему поліпшити, щоб її узагальнити по всіх наших школах, щоб допомогти їй, школі й вчителі притягнати все членство й родичів дітей, одинадцятий з'їзд постановляє:

Щоб ЦВК, згідно Центршкілкою ще перед закінченням шкільного сезону, а по можливості найшвидше, вислав на обіздку по всіх школах шкільного інспектора, товариша, який добре підійшов би до цієї системи і який на місцях приглянув би, як наші школи працюють, виправив би помилки, дав би всі потрібні вказівки і т. ін.

Щоб у всіх місцевостях він відбув наради з шкільними учителями і шкільною дитворою.

Щоб скликав загальні збори членства всіх наших організацій, родичів дітей і дав з пару лекцій про виховання дітей і про те, як членство й родичі повинні ставитися до наших робітничих диточих шкіл.

Втримавши шкільного інспектора та покриття коштів його подорожі повинно покрити з добровільних даток, сколектованих на спільних зборах членства і родичів дітей, як також винаслідкуванням на ту ціль певної суми кожним відділом з каси.

Одинадцятий з'їзд підтверджує другу доповідню резолюції 10-з'їзду про "систематизацію шкіл" (на 73-ій сторінці), яка звучить:

"З'їзд ТУРФДім відкликає до всіх зарядів, щоб у себе на місцях примудувати класні школи в тих кімнатах, де є більше світла й простору.

Щоб місцеві заряди звільнили учителів від такої праці, що її може виконати хтось з членів, і дали змогу вчителям присвятити більше часу на виховання дітей.

З'їзд накладає обов'язок на кожного члена ТУРФДім посилати свої дити до УРДШколи обов'язково. Коли ж член цето не виконує, то дає свідчення, що він не збач ні про виховання своїх дітей в робітничому дусі, ні про добробут своєї організації. Коли старий, свідомий член демонстративно відігав від школи, такого члена потягає заряд до відповідальності.

ДІТОЧІ БІБЛЮТЕКИ.

Діточі бібліотеки при УРДШколах рішуче мусять бути поширені на всі відділи і побишені відповідною діточою літературою. Хоч за останнього широкую кількість діточої літератури в нашій організації зросло, то проте вона далеко не є ще вистарчальною.

Одинадцятий з'їзд поручає ЦВК збільшити кількість діточої літератури — чи то спровадити з інших країн, чи видати тут, чи одно й друге — але старатися, щоб діточі школи й бібліотеки Секції Молоді були забезпечені доброю літературою. Тому, що книжечки, які йдуть по руках, швидко нищуться, то ЦВК повинні старатися ще їх замовити, або перевидати певну кількість у своїй друкарні.

Відділи й місця повинні старатися набувати ці книжки для своїх шкіл і бібліотек. Бібліотеки Секції Молоді і шкільні бібліотеки повинні між собою співробітничати.

ЗАГАЛЬНІ БІБЛЮТЕКИ.

Хоч у нас тепер вже легко можна набути прекрасну українську літературу по всіх табулях знання, якою можна широко покористуватися у провадженні освітніх курсів, давати лекції, у спільним читанням, то проте не всі відділи набули ці книжки для своїх бібліотек і взагалі у багатьох відділах стай бібліотек дуже бідний. У деяких відділах хоч нараховується по 2-3 сотки книжок, то велика кількість між ними просто брошури, театральні підручники.

Тому одинадцятий з'їзд в цілому підтверджує резолюцію в цій справі 10-го з'їзду (гляди звіт сторони 74-та), звертає на неї увагу зарядам всіх відділів й поручає ЦВК допильнувати, щоб сказав в тій резолюції було в 1930 році виконане, за винятком останнього уступу про мандатні бібліотеки, справа яких дуже тяжка до виконання в канадських умовах.

ОКРУЖКОМИ В КВЕБЕК І БРИТІШ КОЛОМБІ.

Тому, що ні в Квебекі, ні в Бритиші Коломбі нема стільки відділів, щоб там потрібні були б для провадження організаційно-освітньої праці Провокми, з'їзд постановляє, щоб в Квебекі дали існував Окружок з осідком в Монреалі, а в Бритиші Коломбі заснувати Окружок у Венкувері, якщо на такий є там потреба. Цю справу з'їзд поручає для розглядення ЦВК.

СПІВРОБІТНИЧАННЯ МІЖ ТУРФДІМ І РЗТ.

Уважаючи ТУРФДім і РЗТ за дві братні собі по духові й по складові українські масові організації, одинадцятий з'їзд постановляє, щоб як ЦВК ТУРФДім, ЦК Жісекції, заряди відділів та все членство ТУРФДім і його секцій-тісно співробітничали у своїй організаційно-освітній праці з Головним Зарядом та з відділами РЗТ на місцях. З'їзд поручає своїм членам ставати членами Робітничого Запозомого Товариства, підтримувати його й допомагати в його освітній діяльності.

З'їзд постановляє звернутися з пропозицією до шостої конвенції РЗТ в справі присидування членів РЗТ до ТУРФДім.